

Motion till riksdagen 2018/19:1881

av **Anders Hansson m.fl. (M)**

Bevarande av ett hållbart ålfiske

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om ålfiske och ålfiskeföretagares möjlighet att överlåta sin verksamhet och tillkännager detta för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om Ålarvet på Ålakusten som internationellt kulturarv och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Ålfisket är ett skånskt kulturarv. Inte minst märks detta längs med den östra skånekusten, den så kallade Ålakusten, som sträcker sig från Åhus till Stenshuvud, där ålfisket till stor del präglar kustbilden. Ålfiskarna besitter ovärderliga kunskaper om ålen och kulturen kring den. Från runt om i världen kommer människor och företag för att ta del av den månghundraåriga traditionen kring ålfisket. Fram till år 2011 hade cirka 140 olika nationer besökt skånska ålagillen tillsammans med svenska och skånska företag. Ålfiskets intäkter ligger på blygsamma åtta miljoner kronor, men bedömningar har gjorts att ålfisket årligen genererar 100 miljoner till turistnäringen. Ålarvet på ålakusten är sedan år 2015 också listat som ett nationellt immateriellt kulturarv enligt Unescos konvention om tryggnad av det immateriella kulturarvet. Det innebär en skyldighet för Sverige att tillse att kulturarvet förblir levande.

Ålbeståndet hotas av bland annat vattenkraft, miljögifter, predatorer som skarv och säl men också av det mindre kontrollerade fiske som sker i en del andra länder, bland annat fisket av glasål i Sydeuropa. Det är av stor vikt att man på flera fronter arbetar för att ålbeståndet ska växa.

Antalet ålfiskare har nästintill halverats sedan 2006. Ålfisket på östkusten bedöms i dag påverka ålbeståndet i Östersjön med två procent. Dessutom minskar fiskets negativa påverkan på ålbeståndet snabbt (Willem Dekker m fl, Aqua Reports 2018:16. SLU. Assessment of the eel stock in Sweden, spring 2018). Säl, skarv och vattenkraftverk påverkar ålbeståndet betydligt mer än fisket.

För vattenverkens, sälens och skarvens fortlevnad krävs inte att ålen överlever. Men ålfiskarna är däremot beroende av dess fortlevnad. Ålfiskarna besitter ovärderliga kunskaper om ålen som behövs om vi ska kunna förstå och skydda den bättre. Fiskarna har dessutom tagit många initiativ för att stärka ålbeståndet. Genom Ålfonden finansierar de utsättning av glasål i Östersjön. De arbetar också inom Ålakademin för att uppnå bättre vattenkvalitet i Östersjön.

Fiskeriverket (numera Havs- och vattenmyndigheten) beslutade, med verkan från och med 1 maj 2007, om generellt förbud mot ålfiske. Antalet tillstånd är mycket begränsat och fiske får numera bara utövas tre månader per år. Reglerna syftar till att minska antalet tillstånd genom att inte bevilja tillstånd för ny ägare vid generationsväxling eller när tillståndshavare av annan anledning upphör med sitt ålfiske. Reglerna, som i realiteten på sikt innebär ett förbud mot ålfiske, drabbar näringslivet och bygden hårt. Nu finns det bara ett tiotal fiskare kvar längs Ålakusten. Med hänsyn till associationsrättsliga principer och näringsfrihetsmässiga överväganden, måste det skapas en lösning som möjliggör för generationsskiften i ålfiskeföretagen. Det är dessutom en skyldighet för Sverige att bevara ålfiskekulturen levande.

Mot bakgrund av vad som anförts ovan bör generationsväxling och överlåtelse av ålfiskerättigheter möjliggöras. Vi anser därutöver att regeringen aktivt bör verka för att Ålarvet på ålakusten ska upptas på Unecos internationella lista över immateriella kulturarv.

Anders Hansson (M)

Maria Malmer Stenergard (M)

Hans Wallmark (M)

Tobias Billström (M)

Ulrika Heindorff (M)

Ann-Charlotte Hammar Johnsson (M)

Boriana Åberg (M)

Louise Meijer (M)

Noria Manouchi (M)